

1. Lợi nhuận

Chương 3
III. Các hình thức biểu hiện của giá trị thặng dư trong nền kinh tế thị trường

2. Lợi tức

- Lợi tức** là **một phần của lợi nhuận bình quân** mà người đi vay phải trả cho người cho vay vì đã sử dụng lượng tiền nhân rồi của người cho vay
- Lợi tức là **một phần của giá trị thặng dư** mà người đi vay đã thu được thông qua sử dụng tiền vay đó
- Tư bản cho vay** có đặc điểm
 - Quyền sử dụng tách rời khỏi quyền sở hữu
 - Là hàng hóa đặc biệt
 - Là hình thái tư bản được sung bãi nhất

3. Địa tô tư bản chủ nghĩa

- Tư bản kinh doanh nông nghiệp** là bộ phận tư bản xã hội đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp
- Địa tô** là **phần giá trị thặng dư còn lại** sau khi đã khấu trừ đi phần lợi nhuận bình quân mà các nhà tư bản kinh doanh trên lĩnh vực nông nghiệp phải **trả cho địa chủ**
- C.Mác khái quát **các hình thức địa tô**: bao gồm địa tô chênh lệch, địa tô tuyệt đối, địa tô độc quyền...
- C.Mác ký hiệu địa tô là **R**
- Địa tô chênh lệch**
 - Địa tô chênh lệch I**: Địa chủ thu được do cho thuê ruộng đất tốt, điều kiện tự nhiên thuận lợi
 - Địa tô chênh lệch II**: Do địa chủ thu được do đất đã được đầu tư, thâm canh, tăng độ màu mỡ
- Địa tô tuyệt đối**: Địa chủ thu được trên mọi loại đất
- Ngoài ra còn có địa tô đất xây dựng, địa tô độc quyền...

Địa tô đất xây dựng: mét vuông đất tỉ bạc (đất để xây nhà)

Địa tô độc quyền: Hàm vàng, mỏ vàng, địa điểm chiến lược (ngã ba, ngã tư)...

Câu hỏi ôn tập

- Phân tích nguồn gốc và bản chất của giá trị thặng dư? Các phương pháp sản xuất giá trị thặng dư? Tỷ suất và khối lượng giá trị thặng dư? Ý nghĩa thực tiễn?
- Tích lũy tư bản và các nhân tố ảnh hưởng đến quy mô tích lũy? Liên hệ và vận dụng?
- Phân tích các hình thức biểu hiện của giá trị thặng dư trong chủ nghĩa tư bản? Ý nghĩa thực tiễn?